

■ OR DA LA VITA DA LUDMILLA CAHENZLI

Litania da chalzers

Pront m'ha insatgi mussà l'utschè, cura ch'jau hai raquintà da mia calculaziun da 25 pèra chalzers l'onn. Jau n'hai betg gugent, sch'ins ma mussa l'utschè. Perquai hai jau, Ludmilla Cahenzli, il basegn d'explitgar en detagl co ch'jau vegn sin tants chalzers.

La stad, avant che la scola cumenza, èsi il pli brutal. Mes traiss uffants dovràn stgalfins e chalzers da gimnastica per la scola. Mia gronda isa ses stgalfins adina sco in dinosaurier. Uschia na po mes figl mesaun betg pli duvrar ils stgalfins da sia sora. La pitschna pudess atgnamain prender ils stgalfins dal mesaun. Ma ella protesta: «Quai èn stgalfins da mats, quels na tir jau betg en.» Jau cumpr traia pèra stgalfins.

Cun ils chalzers da gimnastica – cun solas cleras per en halla – n'èsi betg uschè nausch. Qua po il mesaun ertar quels da la gronda. Da gimnastica è lezza numnadamain uschè marscha ch'ils chalzers vesan ora sco novs er anc suenter in onn. Ma il commentari da la pitschna che duess prender ils chalzers dal mat: «Quels na tir jau betg en, quels toffan.» Damai ch'jau chapesch sias resalvas – jau na tirass gea era mai en chalzers dad Eugen Cahenzli – survegn ella pia novs. Cun stgalfins e chalzers da gimnastica fissan nus già tar tschintg pèra chalzers.

La scola cumenza ed i vegn l'emprima daratga. «Mamma, mes stivals da gumma èn memia pitschens», di il mesaun.

«Sche prenda quels da la gronda», di jau.

«Lezs han ina rusna.»

Jau cumpr stivals per la gronda e per il mesaun. La pitschna survegn quels dal

mesaun. Era sch'i toffan. Nus fissan tar set pèra chalzers.

Tuttentina hai num: «Nus giain sin viadi da scola. Il scolast ha ditg che nus stoppian avair chalzers da muntogna, uschiglio stoppian nus star a chasa.» Ludmilla va cun la gronda a cumprar chalzers da muntogna. Fa otg.

I vegn che bischa. Ludmilla va giun tschaler e prenda nanavant ils chalzers d'enviern da l'onn passà. La gronda dovrà sa chapescha novs. Ils dus pitschens pon segir duvrar ils veders. Ma ils chalzers dal mesaun da l'onn passà èn era già memia pitschens per la pitschna. Merda, jau aveva extra cumprà buns e chars, per ch'els tegnian anc per la pitschna. Sdavlar na gida nagut. Jau cumpr chalzers d'enviern per la gronda e per la pitschna, uschia che nus fissan tar diesch.

Per il sport d'enviern dovri chalzers da skis, patinas e boots. En media èn quai traia pèra chalzers per stagiu. Nus fissan tar tresesch.

Jau, Ludmilla, survegn da Nadal da mamezza stivalets da tgirom, mega moderns e perquai mega chars. I dat novs stgalfins chauds per la gronda e novs chalzers d'enviern per Eugen. Lez na less atgnamain nagins ed insista ch'el possia anc trair en ils vegls – annada 1989. Ma puncto chalzers na dastg'ins betg tadlar sin umens. Insumma. Co vessess quai ora, sch'jau giess a spass cun mes stivalets novs e mes um trottass suenter sco in pauper galot cun chalzeram da l'ultim tschientaner? En nossa contabilitad da chalzers fissan nus tar 16 pèra chalzers.

Dal schaner fin il mars marscha pauc

areguard chalzers. Ins po far autras investiziuns.

Avant ch'i fa primavaira vom jau giun tschaler e prend siadora las sandalas ed ils chalzers da gimnastica per la stad. Ils chalzers da gimnastica vesan ora sgarschaivel. Els èn grischs e tuffus. Jau als met en la maschina da lavar. I sorta be pli in pèr. Tschai è tocca. Il pèr entir survegn la pitschna. Lezza ma guarda cun in'egliada da milli renfatschas cura ch'ella sto empruar ils chalzers. Jau vegn buna-main loma. Ma: «Na, quella giada na survegns ti nagins auters.» Sulet ils dus gronds ston avair novs. Nus fissan tar 18 pèra.

Il mat ha l'emprima communiun. El na po tuttina betg ir en baselgia cun chalzers da gimnastica. Fa 19. La gronda dovrà puspè stivals da plievgia (Sa sch'ins na pudess betg inventar stivals da gumma da stretch?). Fa 20. Las mattas vulan flip-flops per las vacanzas da stad. Fa 22. Jau vi era flip-flops. Fa 23. E cura ch'jau cumpr mes flip-flops ves'jau gist anc in pèr total bellas sandalas per mai. Fa 24. Per cletg plaschan las sandalas er ad Eugen!

Da mesa stad vegn anc il mat – sco descrit tschel di – e dovrà auters chalzers da gimnastica, perquai che quels ch'jau aveva cumprà la primavaira èn già memia pitschens. Nus fissan tar 25 pèra chalzers en la contabilitad d'in sulet onn.

Ha in uschè forsa anc dumondas?

Il cuedesch pon ins retrair online tar Lia Rumantscha [www.liarumantscha.ch](http://www.liarumantscha.ch/sites/content/online_shop.html?shop:view=details&shop:productid=2830)

